

دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان
معاونت فرهنگی و اجتماعی

پیام حقوق

۹

شماره

خرداد ۱۴۰۲

در این شماره میخوانید

۲	حق فسخ مأثده رضوی نژاد
۳	دانش حقوقی فاطمه رضایی
۶	تفاوت فسخ نکاح با طلاق مأثده رضوی نژاد
۶	شکایت علیه پزشک سارا ایزدی
۷	ایستگاه متون حقوقی مأثده رضوی نژاد
۸	ایستگاه سوال سارا ایزدی
۸	انواع خیارات مأثده رضوی نژاد
۹	اصطلاحات رایج حقوقی مأثده رضوی نژاد
۱۰	نکات مهم وقف مأثده رضوی نژاد
۱۰	گرفتن مهریه از خانواده شوهر مأثده رضوی نژاد
۱۱	اخبار حقوقی سارا ایزدی
۱۲	چند باور غلط حقوقی
۱۲	استثنائات وارد بر اصل صلاحیت
۱۳	موارد ابلاغ قانونی
۱۴	ضامن می تواند پول خود را پس بگیرد؟
۱۴	تاثیر خلاصه نویسی در آزمون های حقوقی
۱۵	انواع صلاحیت کیفری
۱۵	لغو آزادی مشروط مأثده رضوی نژاد

پیام حقوق

گاهنامه انجمن علمی معارف اسلامی و حقوق

شماره نهم - خرداد ۱۴۰۲

صاحب امتیاز: انجمن علمی معارف اسلامی و حقوق

مدیر مسئول: مریم اعظم پور

سر دبیر: سارا ایزدی

هیئت تحریریه: مأثده رضوی نژاد
فاطمه رضایی، سارا ایزدی

طراحی صفحات: فرزانه قربانی

دانشجویان علاقمند به همکاری در نشریات می توانند مقالات و نوشته های خود را با ما در نشریه دانشجویی پیام حقوق به اشتراک بگذارند. مطالبی در حیطه های: مقاله های حقوقی، طنز حقوقی، یادداشت های حقوقی، اخبار حقوقی و ...

برای ارتباط با ما، ارسال آثار و اطلاعات بیشتر میتوانید از طریق شماره زیر تماس حاصل فرمایید:

خانم اعظم پور: ۰۹۱۳۸۴۲۴۶۶۸

حق فسخ

مأنده رضوی نژاد

نویسنده

سوال اگر ملک خریداری شده مساحت مورد نظر را نداشته باشد تکلیف چیست؟

یکی از مشکلاتی که در معاملات ممکن است رخ دهد و باعث تشکیل پرونده حقوقی در دستگاه قضایی شود دقیق نبودن اطلاعات ارائه شده با میران و ارقام واقعی است.

به عنوان مثال در معامله یک ملک فرد فروشنده ممکن است اظهار کند که مساحت ملک ۵۰ متر است در صورتی که در سند عدد کمتر ۴۸ متر ثبت شده باشد.

قانونگذار در ماده ۳۵۵ قانون مدنی به این مورد اشاره کرده و می‌گوید: اگر ملکی به شرط داشتن مساحت معین فروخته شده باشد و بعد معلوم شود که کمتر از آن مقدار است، مشتری حق فسخ معامله را خواهد داشت؛ و اگر معلوم شود که بیشتر است بایع می‌تواند آن را فسخ کند، مگر اینکه در هر دو صورت طرفین به محاسبه زیاده یا نقیصه تراضی نمایند.

در این شرایط باید به نکات زیر توجه داشت:

در ماده ۳۵۵ شرط مقدار به عنوان وصف بیع است؛ بدین معنا که هرگاه دو طرف به مساحت زمین به عنوان وصفی از معامله، اهمیت بیشتری بدهند و معامله را به شرط داشتن مساحت معین واقع سازند، شرط مورد توافق، با اینکه ناظر به مساحت است و باید نمایانگر مقدار باشد، اثر شرط صفت را دارد و در صورت فقدان آن، مشروطه صرفاً حق فسخ دارد.

باید توجه داشت که این حکم ویژه ملک نیست و گاه در اشیاء منقول نیز مصداق پیدامی‌کند؛ برای مثال در خرید و فروش قالیچه. (کاتوزیان، عقود معین، جلد اول، ص. ۱۲۱)

این ماده ناظر به موردی است که مورد معامله کل تجزیه ناپذیر است؛ ثمن در برابر کل قرار می‌گیرد و مقدار یکی از آن اوصاف کل است و اختیار فسخ قرارداد مستند به خیار تخلف از شرط یا وصف است.

در فرضی که مغازه موضوع مبیعه‌نامه به شرط داشتن مساحت معین فروخته شده، چنانچه شرط مقدار به عنوان وصف ملک مورد تراضی قرار گرفته، ولی ثمن برای کل مبیع بدون توجه به بهای هر جزء از مساحت معین شده باشد و بعد معلوم شود که مساحت مغازه کمتر است، با توجه به ماده ۳۵۵ ق.م، مشتری فقط حق فسخ دارد، مگر اینکه طرفین به محاسبه نقیصه تراضی کنند.

ولی چنانچه ثمن معامله بر اساس متر از مورد توافق قرار گرفته یعنی هر جزء از مبیع در مقابل جزء معینی از ثمن قرار دارد، در این فرض خریدار می‌تواند دعوی مستقل مطالبه و استرداد مبالغ اضافه پرداختی ثمن را با توجه به مقدار کسری متر از اقامه کند، ولی این مطلب منصرف از رای راجع به محکومیت فروشنده به تحویل مغازه است و در مقام اجرای رای تحویل مغازه، محکمه یا اجرای احکام دادگستری حق و تکلیفی بر مطالبه و وصول مبلغ اضافه دریافتی ثمن ندارد. (نظریه شماره ۱۳۲۱/۷-۳۱ / ۲ / ۱۳۹۰ اداره حقوقی قوه قضائیه)

پیاپی حقوق

شماره ۹

خرداد ۱۴۰۲

و گواهی های اثبات مالکیت فروشنده است.

در انتهای قولنامه مهر و امضای دهیاری و اعضای شورای روستا حتما باید ضمیمه شود.

از اداره کشاورزی، برای انتقال ملک استعلام گرفته که مصادره ای نباشد و مشکلات حقوقی اراضی نداشته باشد و کاربری ملک به طور دقیق احراز گردد.

از اداره منابع طبیعی استعلام بگیرید برای اینکه زمین مرتع نباشد، دولتی نباشد و حریم جنگل یا رودخانه و سد ... نباشد و مشکلات دیگر حقوقی مربوط به منابع طبیعی نداشته باشد.

که لازم است ارائه دادخواست از سوی خواهان یا همان طلبکار است. دادگاه برای رسیدگی و صدور قرار تامین خواسته نیاز به دادخواست خواهان دارد در غیر این صورت اصلا به موضوع رسیدگی نخواهد کرد.

اما شرایط دیگری که باید وجود داشته باشد تا دادگاه قرار تامین خواسته صادر کند از قرار زیر است:

1) مُنَجَز یا قطعی بودن خواسته
منجز یعنی خواسته خواهان حال شده باشد و در زمان حاضر وجود داشته و به عبارتی زمان مطالبه آن فرا رسیده باشد. پس اگر طلب خواهان برای ماه یا ماه های دیگر است نمی تواند اکنون اقدام به توقیف اموال بدهکار کند. باید موعده طلب رسیده باشد.

البته در صورتی که خواهان دارای سند رسمی باشد و یا بتواند به دادگاه ثابت کند که خواسته در معرض تضییع و تفریط قرار گرفته و تا رسیدن زمان مطالبه ممکن است از بین برود، دادگاه ممکن است استثنا قائل شده و قرار تامین خواسته را صادر کند.

2) معلوم بودن میزان خواسته
اگر خواسته طلبکار مال است، باید میزان آن را معلوم کند. زیرا دادگاه نمی تواند برای طلب نامعلوم قرار تامین خواسته صادر کند.

3) معین و مشخص بودن خواسته
چنانچه خواسته طلبکار عین و یا کالایی است باید به گونه ای آن را مشخص و معین کند که بتوان آن را از سایر موارد تشخیص داد و تفکیک کرد.

۱۳ نکته مهم در خرید و فروش زمین کشاورزی قولنامه ای:
اولین نکته مهم همان احراز هویت فردی

اگر شخصی از دیگری طلبی داشته و یا مالی به او امانت داده باشد، ولی بعد از مدتی وی اقدامی در جهت پرداخت بدهی خود و یا استرداد مال امانتی نکند، قانونگذار به طلبکار یا صاحب مال این حق را داده است که بدون آگاه شدن بدهکار، به میزان طلب یا مال خود، اموال او را به وسیله دادگاه توقیف و علیه او اقامه دعوا کند. به این درخواستی که طلبکار برای توقیف اموال بدهکار داده قرار تامین خواسته گفته می شود.

به موجب ماده 108 قانون آیین دادرسی مدنی: «خواهان می تواند قبل از تقدیم دادخواست یا ضمن دادخواست راجع به اصل دعوا یا در جریان دادرسی تا وقتی که حکم قطعی صادر نشده است در موارد زیر از دادگاه درخواست تامین خواسته نماید و دادگاه مکلف به قبول آن است:

الف- دعوا مستند به سند رسمی باشد.
ب- خواسته در معرض تضییع یا تفریط باشد.

ج- در مواردی از قبیل اوراق تجاری وخواست شده که به موجب قانون دادگاه مکلف به قبول درخواست تامین باشد.

د- خواهان خساراتی را که ممکن است به طرف مقابل وارد آید نقداً به صندوق دادگستری بپردازد.

تبصره: تعیین میزان خسارت احتمالی با در نظر گرفتن میزان خواسته به نظر دادگاهی است که درخواست تأمین را می پذیرد صدور قرار تأمین موکول به ایداع خسارت خواهد بود.»

چه شرایطی باید وجود داشته باشد تا قرار تامین خواسته صادر گردد؟
”ماده 108 قانون آیین دادرسی مدنی شرایط لازم برای صدور قرار تامین خواسته را بیان کرده است. اولین شرطی

برخی از این زمین ها دارای سند تک برگ یا منگوله دار و یا برگه مخصوص گواهی مالکیت هستند و برخی هم قولنامه ای هستند، که وضعیت آن باید در توضیحات قولنامه ذکر شود

ذکر این جمله که ((چنانچه هر گونه فساد در معامله مشخص شود فروشنده متعهد است علاوه بر فسخ فلان مبلغ را به عنوان خسارت به خریدار پرداخت کند))

بهتر است تعهد محضری از فروشنده برای محکم کردن معامله دریافت شود.

جهت محکم کاری: تحقیق محلی از اهالی روستا، همچنین دریافت امضا از

مالک زمین مجاور و یا امضا از مالک قبلی می تواند در محکم کردن خرید شما کمک کند. (این کار باعث شفافیت برخی موارد میشود مثلاً غصبی نبودن، فروش مال غیر و مالک نبودن، بدهی های احتمالی زمین، توقیفی نبودن، مدعی های دیگر و...) در مورد حق پیشماني یا مدعی شدن شخص دیگر و یا قابل انتقال نبودن ملک در قولنامه توضیح دهید (مثلاً حق پیشماني ده درصد از مبلغ کل بدون تشریفات قانونی)

بین طرفین شرط شد که چنانچه هریک از چکها به هر علت در موقع ارائه به بانک پرداخت نشود، بیع و قرارداد به خودی خود منفسخ خواهد شد و فروشنده می تواند ملک را به دیگری منتقل کند در این حالت صرفاً مبلغ پرداختی خریدار به کسر ۱۰ درصد قابل استرداد خواهد بود

اگر زمین یا باغ دارای سند باشد قبل از عقد قرارداد، توسط دفترخانه از اداره ثبت، در مورد اینکه توفیقی نبودن ملک و یا ممنوع معامله نبودن من مالک و یا وکیل، استعلام کنید.

در مورد کلیه متعلقات از جمله داشتن یا نداشتن چاه و داشتن مجوز و باطل شدن یا نشدن آن مجوز صریحاً در قولنامه بنویسید و بهتر است در مورد مجوز از اداره آبیاری استعلام به عمل آورید.

زمین هایی که لب جاده هستند باید فاصله حریم قانونی را داشته باشند که در مورد آن میتوان از اداره راه استعلام لازم را دریافت کرد که مثلاً در طرح توسعه و راهسازی جاده نباشد.

مالکان یا متصرفان اراضی زراعی و باغ های خارج از بافت شهری و روستایی باید مطلع باشند که چنانچه به صورت غیر مجاز و بدون اخذ مجوز از کمیسیون مربوطه، اقدام به تغییر کاربری نمایند، مرتکب جرم شده اند.

“فرجام خواهی” چیست و کدام احکام قابل فرجام هستند؟

“فرجام خواهی” یکی از راه های اعتراض به رأی صادره از سوی دادگاه بدوی یا تجدیدنظر است؛ با این تفاوت که مرجع رسیدگی به آن دیوان عالی کشور خواهد بود.

فرجام خواهی از روش های شکلی اعتراض به رأی است. به این معنی که دیوان عالی کشور وارد ماهیت پرونده نشده و صرفاً اقدام به بررسی انطباق رأی صادره با موازین قانونی و شرعی می کند. در صورت قبول درخواست فرجام خواهی از سوی دیوان عالی کشور، پرونده به شعبه هم عرض ارسال خواهد شد و دیوان خود رأساً اقدام به صدور رای نخواهد کرد.

همه آراء کیفری قابلیت فرجام خواهی نداشته و بر اساس ماده ۴۲۸ قانون آیین دادرسی کیفری تنها در جرایمی که مجازات قانونی آنها مرگ، قطع عضو، حبس ابد و مجازات های زندان ۱۰ سال و بیشتر به همراه جرائم مطبوعاتی و سیاسی و جنایت های عمدی نصف دیه و بیشتر است، می توان از فرجام خواهی استفاده کرد.

بنا بر ماده ۴۶۴ قانون آیین دادرسی کیفری ارائه درخواست فرجام خواهی باید مستند به یکی از این موارد باشد: ادعای عدم رعایت قوانین مربوط به تقصیر متهم و مجازات قانونی او ادعای عدم رعایت اصول دادرسی با درجه ای از اهمیت که منجر به بی اعتباری رأی دادگاه شود و ادعای عدم انطباق مستندات با مدارک موجود در پرونده.

مهلت ارائه درخواست فرجام ۲۰ روز از زمان ابلاغ حکم بدوی یا تجدیدنظر است و محکومانی که در زندان نیستند باید آن را به دفتر شعبه صادر کننده رأی بدوی یا تجدیدنظر ارائه دهند. زندانیان نیز می توانند با ارائه درخواست فرجام خواهی خود به دفتر قضایی زندان خواهان فرجام در رأی صادره علیه خود شوند.

موارد فسخ اجاره:

در موارد زیر مستأجر می تواند صدور حکم به فسخ اجاره را از دادگاه درخواست کند.

۱- در صورتی که عین مستأجره با اوصافی که در اجاره نامه قید شده منطبق نباشد. (با رعایت ماده ۴۱۵ قانون مدنی).

۲- اگر در اثنای مدت اجاره عیبی در عین مستأجره حادث شود که آن را از قابلیت انتفاع خارج نموده و رفع عیب مقدور نباشد.

۳- در مواردی که مطابق شرایط اجاره حق فسخ مستأجر تحقق یابد.

۴- در صورت فوت مستأجر در اثناء مدت اجاره و درخواست فسخ اجاره از طرف کلیه ورثه.

۵- هرگاه مورد اجاره کلاً یا جزئاً در معرض خرابی بوده و قابل تعمیر نباشد و یا برای بهداشت و سلامت مضر بوده و باید خراب شود.

قانون در مورد شعار “جنس فروخته شده پس گرفته نمی شود” چه می گوید؟

مطابق با ماده ۲ قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان کلیه فروشندگان کالا و خدمات، مسئول صحت و سلامت کالا و خدمات فروخته شده می باشند. اگر کالای خود را به صورت کلی خریداری کرده اید، در صورت وجود عیب یا عدم انطباق کالا با شرایط تعیین شده، شما

آیا می‌توان صلح عمری را فسخ کرد؟
 “فسخ مادام‌العمر یکی از شروط مهم صلح عمری است و می‌توانید آن را ذکر کنید. شرط فسخ مادام‌العمر به این معنی است؛ که می‌توانید در هر زمانی که خواستید صلح را به صورت یک طرفه و بدون حضور فرد دوم فسخ کنید.”

فرق صلح نامه و مبیعه نامه در چیست؟

“تفاوت‌های این دو نوع قرارداد، در شرایط آن‌ها است. به عنوان مثال، خریدار در مبیعه نامه پس از امضای قرارداد، مالک مال می‌شود اما صلح نامه عمری، یک صلح مشروط است و مالکیت متصالح پس از فوت مصالح قطعی می‌شود و مالکیت قبل از فوت مشروط است.”

آیا به صلح عمری مالیات تعلق می‌گیرد؟

“بر اساس ماده 122 قانون مالیات‌های مستقیم، مالیات صلح عمری در تاریخ انتقال منافع باید گرفته شود. یعنی اگر مصالح فوت کند، زمانی که مالکیت ملک به شما منتقل شد، مالیات انتقال مال مورد نظر اخذ خواهد شد.”

آیا باید حتماً در دفترخانه اسناد رسمی تنظیم شود؟

“لازم نیست صلح نامه را رسمی کنید. اما توجه کنید که در مورد صلح نامه رسمی، فقط ادعای جعل پذیرفته می‌شود. اما در مورد صلح نامه عادی، امکان طرح ادعای انکار و تردید نیز است.

دخالت و نظارت و اختیار نسبت به مال خود را دارد، اما بعد از مرگش، مالک آن مال، فرزند یا شخص موردنظر خواهد شد و این شرایط، تابع مقررات ارث نمی‌شود.”

“صلح عمری” با “وصیت” چه تفاوتی دارد؟

“نکته مهم در وصیت کردن این است که افراد تنها می‌توانند تا یک سوم اموال خود را برای بعد از فوت وصیت کنند. دو سوم مابقی ارث بر اساس قانون ارث تقسیم می‌شود. به همین دلیل کسانی که مایل اند تمام اموال را منتقل کنند باید سند رسمی انتقال تنظیم کنند. اما در توافق صلح عمری، مالک علاوه بر اینکه می‌تواند تمام مال را منتقل کند، ضمن انتقال سند حق استفاده از مال را تا پایان عمر برای خودش حفظ می‌کند.

چه موقعی صلح کامل می‌شود؟

“با فوت شخصی که اموال را منتقل کرده است، صلح کامل می‌شود و اموال و املاک متعلق به شخصی می‌شود که اموال به نام وی است.”

آیا فروش ملک صلح عمری امکان دارد؟

“فروش ملک ممکن است.

البته منافع مال در تصرف مصالح خواهد بود. باید خریدار مال از این موضوع باخبر باشد. توصیه می‌کنیم در متن قرارداد، اقرار به آگاهی کنند. در این صورت، در آینده حق فسخ قرارداد خرید و فروش را نخواهند داشت.”

آیا در صلح عمری توقیف اموال امکان پذیر است؟

“تا زمانی که مصالح در قید حیات می‌باشد، توقیف اموال برای بدهی‌های متصالح امکان پذیر نیست. بنابراین حتی اگر شخص طلبکار، همسر متصالح باشد و مهریه خود را اجرا کند، باز هم توقیف مال صلح شده امکان ندارد. زیرا این صلح، یک صلح مشروط است و فقط بعد از فوت مصالح، مالکیت متصالح قطعی می‌شود.

حق دارید که از فروشنده بخواهید که کالای معیوب را با کالای سالم تعویض نماید.

به عنوان مثال شما چند قواره پارچه خریداری نموده اید و هنگام دریافت متوجه شده اید که یک قواره با شرایط مندرج در قرارداد همخوانی ندارد و یا معیوب است، شما حق دارید که از فروشنده بخواهید آن قواره سالم تعویض کند. یا اینکه اگر کالا را به صورت جزئی خریداری کرده اید و بعد از دریافت متوجه شده اید که آن کالا معیوب می‌باشد شما می‌توانید معامله را فسخ کنید یا خسارت کالای معیوب را از فروشنده دریافت نمایید.

در صورت فسخ معامله از سوی شما پرداخت خسارت از سوی فروشنده منتفی است. به عنوان مثال شما یخچالی را خریداری می‌کنید و پس از باز کردن کارتن یخچال متوجه عیب آن می‌شوید. شما در این حالت می‌توانید یخچال را نگهدارید و ما به التفاوت ارزش یخچال سالم و یخچال معیوب را از فروشنده دریافت کنید و یا می‌توانید یخچال معیوب را پس دهید.

شما می‌توانید هر گونه کالای خریداری شده و معیوب را پس بدهید اما برخی کالاها به دلیل بعضی مسائل مثل رعایت بهداشت قابلیت تعویض یا پس گرفتن ندارند.

صلح عمری چیست؟

“صلح عمری” در قوانین حقوقی به معنای قرارداد و عقدی است که فرد اموال یا مال خود را به اشخاصی چون همسر و فرزند یا غیره صلح می‌نماید.

آیا در صلح عمری سند منتقل می‌شود؟
 “بعد از امضای صلح نامه، مال به متصالح منتقل می‌شود اما این انتقال، مشروط است.”

در صورت صلح عمری، اختیار اموال فرد به چه صورت است؟

“تا زمانی که شخص زنده است، هرگونه

تفاوت فسخ نکاح با طلاق

مأده رضوی نژاد

نویسنده

الف. طلاق دارای تشریفات خاصی می باشد که میتوان به واجد شرایط بودن زوجین و همچنین صیغه نامه خاصی که برای طلاق میبایست خوانده شود اشاره کرد، ولیکن، طبق ماده ۱۱۳۲ قانون مدنی، فسخ نکاح نیازمند تشریفات طولانی که برای طلاق مقرر شده نمی باشد.

ب. اصطلاحاً حق طلاق با مرد است و زن تنها در مواردی خاصی امکان طلاق دارد ولیکن در فسخ نکاح دوطرف حق فسخ عقد نکاح را، دارند.

پ. صیغه طلاق تنها در زمانی ممکن است، که زن شرایط لازمه را دارا باشد، ولی در فسخ رعایت وضعیت زن شرط نیست به عنوان مثال فسخ نکاح در مدت زمان عادت ماهیانه زن صحیح است.

ت. در طلاق اجازه دادگاه لازم است، و دادگاه در صورت صلاح دید طلاق زوجین، زوجین را به واحد مشاوره ارجاع میدهد، ولیکن در فسخ نکاح، این ترتیب وجود ندارد و ملاک دادگاه اثبات حق فسخ است و دادگاه وظیفه ای برای داوری و مشاوره زوجین ندارد.

ث. اگر طلاق پیش از نزدیکی زوجین انجام شود نصف مهریه به زوجه تعلق میگیرد، در صورتی که در فسخ نکاح چنانچه نزدیکی بین طرفین واقع نشده باشد، زوجه مستحق مهریه نخواهد بود.

ج. طلاق تنها مختص عقد دائم میباشد، و در عقد موقت مسئله طلاق مطرح نمیشود، ولیکن در فسخ نکاح، در دو شیوه عقد (عقد دائم و عقد موقت)، موجب انحلال نکاح میشود.

چ. اگر طلاق سه بار بین زوجین جاری شود، طرفین امکان ازدواج مجدد را ندارند، مگر به واسطه محلل، اما در فسخ تعداد مطرح نمی باشد و زوجین میتوانند بدون ایجاد حرمتی چندین بار نکاح را فسخ نمایند.

ح. در طلاق رجعی زوج میتواند در مدت زمان عده به همسر خود رجوع نماید، ولیکن پس از فسخ نکاح امکان رجوع به زوجه وجود ندارد، زیرا پس از فسخ، طرفین به صورت شرعی و قانونی، به یک دیگر نامحرم می شوند

شکایت علیه پزشک

سارا ایزدی

نویسنده

برای شکایت علیه پزشک به چه نهادهایی می توان مراجعه کرد؟

ممکن است بر اثر یک قصور پزشکی، علیه پزشک شکایت داشته باشیم، نکته حائز اهمیت این است که بدانیم در مرحله اول برای شکایت علیه پزشک به چه نهادهایی می توان مراجعه کرد.

پزشکی قانونی اولین نهاد رسیدگی به جرایم پزشکی است؛ پرونده ها در هر سطحی که باشند در این مکان بررسی می شوند و افراد می توانند تقاضای دیه و خسارت داشته باشند و در صورتی که پزشک مقصر باشد دادگاه او را محاکمه خواهد کرد.

دومین نهاد شورای حل اختلاف ویژه امور بهداشت است، این مکان رسیدگی و حل و فصل اختلافات اعضای جامعه پزشکی با یکدیگر و همچنین اختلاف جامعه پزشکی با سایر اشخاص را بررسی می کند، در صورتی که مبلغ خواسته شده یا محکومیت کمتر از ۲۰ میلیون تومان باشد یا اگر دو طرف پرونده درباره ارجاع آن به شورا توافق داشته باشند، این محل رسیدگی به پرونده را بر عهده می گیرد.

اما سومین نهادی که وظیفه رسیدگی به شکایات علیه پزشک را بر عهده دارد سازمان نظام پزشکی است، این سازمان تخلفات اداری و انتظامی پزشکان را مورد رسیدگی قرار می دهد و با پزشک متخلف برخورد می کند، البته در تمامی موارد شکایت باید نظریه پزشکی قانونی را مد نظر قرار داد.

پیام حقوقی

شماره ۹

خرداد ۱۴۰۲

1 The English Legal System

It has two types of law :

۱. نظام حقوقی انگلستان

این نظام دو نوع حقوق دارد:

“(A) Common law: the basic principles of law as applied in past cases(case law) where parliament has not made any special rulings or Acts. The existence of common law means that a judge doesnot have to refer to parliament when an unfamiliar case comes up. Instead, he looks for precedents(past cases of a similar kind) and for general principles

الف) کامن لا (حقوق عرفی) : اصول اساسی حقوق است که در دعاوی گذشته (رویه قضایی) در جایی که مجلس هیچ گونه مقررات یا قوانین خاصی را در مورد آنها مقرر نکرده، بکار گرفته می شود. وجود کامن لا، بدین معناست که قاضی مجبور نمی باشد وقتی که دعاوی نا آشنا و جدیدی مطرح گردیده به قوانین مصوب مجلس رجوع کند. بجای این کار، او در سوابق قضایی (پرونده های قبلی از نوع مشابه) و اصول عمومی جستجوی می کند.

B) Statute law: Specific laws) passed as acts of parliament. Statute law takes priority over common law so far as it covers the case being heard. If it does not give specific guidance, then judges supply the common law, trying as far as for possible to do what they think parliament would

have wanted them to, if it had “known about the case in hand

ب) حقوق موضوعه: قوانین خاصی که بعنوان قوانین مجلس تصویب می شوند، قوانین موضوعه نسبت به کامن لا برتری دارند تا آنجایی که پرونده های مورد رسیدگی را هم در بر می گیرد. در صورتی که این قوانین راهنمایی خای ارائه نکنند. در این صورت قضات، کامن لا را اعمال می کنند و حتی الامکان سعی می کنند تا آنچه را که تصور می کنند مجلس در صورت اطلاع از پرونده مورد بررسی از آنان می خواست انجام دهند.

Notes:

1) This system gives a lot of power to judges. The donot,however have an entirely free hand.

2) They are always bound by the decisions of more important courts than their own.

3) The most powerful court in the country is parliament.

4) Judges need not give the same verdict as higher court, that would be too vague a rule and would lead to bad decisions. They must however, apply the law in the same way and adopt the higher court's reasoning in their own consideration of the case.

نکات:

۱) این سیستم قدرت زیادی به قضات می دهد اما دست آنها کاملاً باز نیست.
۲) آنها همواره به تصمیمات دادگاه های مهمتر از خود مقید هستند.
۳) قدرتمند ترین دادگاه در کشور

پارلمان می باشد.

۴) لازم نیست که قضات همان رای دادگاه بالاتر از صادر کنند. چرا که قاعده ی بسیار مبهم خواهد بود و منجر به صدور آرای نا درست می گردد. معذالک آنان می بایست قانون را به همان روش اعمال کرده و استدلال دادگاه های بالاتر را در بررسی های خود از قضیه بپذیرند.

برخی از کلمات متن فوق

Common law حقوق عرفی

Statute law حقوق موضوعه

Basic principes اصول اساسی

Parliament پارلمان، مجلس

Special rulings مقررات خاص

Act قانون

Existence وجود

Judge قاضی

Refer to رجوع کردن به

Unfamiliar نا آشنا

Case پرونده

Comes up مطرح شدن

Instead به جای آن

Precedents سوابق قضایی

General principes اصول عمومی

Acts of parliament قوانین مجلس

Takes priority برتری یافتن

Specific guidance راهنمایی مشخص

Supply اعمال کردن

Case in hand

پرونده ی در حال بررسی

Entirely بطور کامل

Dicisions تصمیمات

Court دادگاه

Country کشور

Verdict رای

Give Verdict رای صادر کردن

Vague مبهم

Apply اعمال کردن

Adopt پذیرفتن

خیارات از یک جهت تقسیم می‌شوند به خیارات مخصوص عقدبیع که عبارتند از:

- (۱) خیار، مجلس
- (۲) خیار حیوان
- (۳) خیارتأخیر ثمن

و خیارات مشترک در بقیه‌ی عقود که عبارتند از:

- (۱) خیارشروط (۲) خیار رویت و تخلف وصف (۳) خیارغبن
- (۴) خیاریعیب (۵) خیارتدلیس (۶) خیارتبعض صفقه
- (۷) خیارتخلف از شرط

خیار تخلف از وصف ویژه‌ی جایی است که مبیع سابقاً به رویت مشتری نرسیده بلکه از روی وصف خریداری شده است و بعداً متوجه می‌شود که با اوصاف معهود مطابقت ندارد و برایش حق فسخ ایجاد می‌شود.

همیشه خیاریعیب متضمن دو راه برای ذوالخیار است که قبلاً به آن اشاره شد ولی این امر دو استثناء دارد:

الف. فروض ماده‌ی ۴۲۹ که مشتری فقط حق اخذ ارش دارد که عبارتند از:

- ۱/ در صورت تلف شدن مبیع نزد مشتری یا منتقل کردن آن به غیر
- ۲/ در صورتی که تغییری در مبیع پیدا شود، اعم از اینکه تغییر به فعل مشتری باشد یا نه.
- ۳/ و در صورتی که بعد از قبض مبیع عیب دیگری در آن حادث شود مگر اینکه در زمان خیار مختص مشتری باشد که مطابق اصل مشتری هر دو راه را دارد (فسخ و رد یا قبول با اخذ ارش).

ب. ماده‌ی ۴۷۸ عقد اجاره که ذوالخیار فقط می‌تواند عقد را فسخ کند و حق اخذ ارش را ندارد.

خیارتبعض صفقه زمانی ایجاد می‌شود که عقد نسبت به قسمتی از مبیع به جهتی از جهات باطل و منحل شود و نسبت به بعض دیگر صحیح باشد که در این صورت ذوالخیار حق دارد بیع رافسخ نماید یا آن قسمت که بیع صحیح است را قبول نماید و نسبت به قسمت باطل، ثمن را استرداد نماید. البته طبیعتاً نباید هنگام عقد عالم به بطلان عقد بوده باشد و الا خیار ایجاد نمی‌شود.

حمل غیرمجاز شوکر و اسپری اشک آور چه مجازاتی دارد؟

طبق قانون قاچاق اسلحه و مهمات، داشتن سلاح و مهمات غیرمجاز جرم است و اگر افرادی مهماتی همچون شوکر یا اسپری اشک آور را به صورت غیرمجاز حمل کنند باید بر اساس قانون محاکمه شوند.

در قانون آمده است حمل غیرمجاز شوکر از ۹۱ روز تا ۶ ماه حبس دارد همچنین حمل غیرمجاز اسپری اشک آور هم فرد را به ۶ ماه تا ۲ سال حبس محکوم می‌کند.

البته اگر فرد خود به صورت داوطلبانه این مهمات غیرمجاز را تحویل دهد برای او تخفیف مجازات در نظر گرفته می‌شود و اموالی که از وی دریافت می‌شود به نفع وزارت دفاع توقیف خواهد شد.

حضانة فرزند پس از فوت پدر با چه کسی است؟

در این صورت حتی اگر جد پدری یا قیم بچه زنده باشد، باز هم مادر سرپرست کودک خواهد بود. البته اگر عدم صلاحیت مادر در نگهداری از کودک ثابت شود، حضانة از مادر سلب خواهد شد.

همچنین باید توجه داشت مادر برای نگهداری از فرزند خود نمی‌تواند تقاضای اجرت کند، زیرا نگهداری فرزند از یک طرف حق و از طرف دیگر وظیفه مادر است، امامی تواند برای کودک خود تقاضای نفقه کند.

آیا در صورت فروش مال غیر، به خریدار غرامت تعلق می‌گیرد؟

بر اساس رای وحدت رویه شماره ۸۱۱ دیوان عالی کشور مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۱ در صورت فروش مال غیر و اعلام عدم رضایت مالک نسبت به این معامله، چنانچه خریدار بی اطلاع باشد، فروشنده باید علاوه بر ثمن پرداختی، کلیه غرامات خریدار از جمله کاهش ارزش ثمن را پرداخت کند. در این صورت اگر ثمن وجه نقد مملکت باشد، دادگاه میزان غرامت را مطابق مقررات حاکم بر جبران خسارت از جمله ماده ۳ مسئولیت مدنی و با ارجاع به کارشناس بر اساس میزان افزایش قیمت (تورم)، اموالی که از نظر نوع و اوصاف مشابه به همان مبیع هستند را تعیین میکند.

اعتراض ثالث: نوعی شکایت و دعوی و از روش‌های فوق‌العاده شکایت از احکام مدنی است. در این دعوی شاکی از کسانی است که خود یا نماینده‌اش در مرحله محاکمه‌ای که منجر به صدور رای شده است، به عنوان اصحاب دعوی حضور ندارد و رای مزبور به حقوق او خلل وارد می‌کند. به این اعتراض، اعتراض شخص ثالث نیز می‌گویند.

اعتراض عدم تادیه: اعتراضی است که بر اثر امتناع از پرداخت وجه در سررسید برات و سفته به عمل می‌آید.

اعتراض نکول: اعتراضی است که بر اثر نوشتن عدم قبول برات یا سفته از سوی کسی که باید پرداخت کند، به هنگام دیدن سفته یا برات به عمل می‌آید.

اعراض: چشم پوشی کردن مالک از مال را گویند.

اعسار: اگر شخصی به واسطه عدم کفایت دارایی یا دسترسی به مالش، قدرت پرداخت هزینه دادرسی یا پرداخت بدهیش را نداشته باشد، می‌گویند فلانی معسر است و باید برای اثبات اعسارش، درخواست اعسار از دادگاه صالح به عمل آورد.

افراز: دعوایی است که شریک ملک مشاع بر شریک دیگر به منظور تقسیم مال مزبور در صورت عدم تراضی بر تقسیم، طرح می‌کند.

اقاله: به هم زدن عقد، با تراضی یا توافق طرفین عقد را اقاله می‌گویند.

اقدامات تامینی: تدابیری است که دادگاه برای جلوگیری از تکرار جرم درباره مجرم خطرناک اتخاذ می‌کند. مانند نگهداری مجرم در دیوانه در تیمارستان.

اقرار: اگر شخصی خبری را اعلام کند که مفاد آن بر ضرر خودش و به نفع دیگری باشد، اقرار نام دارد. به شخصی که اقرار می‌کند مقرر گویند. اگر مفاد این خبر به نفع خودش و به ضرر دیگری باشد، ادعا و اگر به نفع دیگری و به ضرر شخص ثالثی باشد، شهادت نام دارد.

اقرار به نسب: اقرار به شخص مبنی بر وجود رابطه فامیلی خویشاوندی بین اقرارکننده و شخص دیگر را گویند. مانند اینکه الف اقرار کند ب فرزندش است.

اکراه: رفتار و عملی است تهدیدآمیز که از طرف کسی نسبت به دیگری به منظور تحقق بخشیدن عمل مورد نظرش صورت می‌گیرد.

اقامتگاه: محلی که شخص در آن سکونت دارد و مرکز مهم امور او نیز در آنجا است. اگر محل سکونت شخص غیر از مرکز مهم امورش باشد، مرکز مهم امور او اقامتگاهش محسوب می‌شود. مرکز امور مهم عبارت است از محلی که شخص در آنجا از حیث شغل و کسب یا خدمت یا علاقه ملکی اقامت دارد.

آلت قتاله: وسیله‌ای است که با توجه به خصوصیات، شرایط و اوضاع و احوال، کشنده محسوب می‌شود. مانند اسلحه یا چوب یا سنگ.

التزام: به معنای تعهد کردن است. گاهی در قراردادها وجهی به عنوان وجه التزام آورده می‌شود که به منظور تامین خسارت عدم انجام تعهد یا تاخیر آن مقرر می‌شود.

اماره: هر چیزی که حکایت از چیز دیگری داشته و در پرونده‌های مدنی و کیفری ظاهراً جنبه کاشفیت از واقع دارد. مانند تصرف شیء که در ظاهر کاشف از مالکیت متصرف است. البته ممکن است خلاف آن نیز ثابت شود. برای مثال ممکن است شیئی که در تصرف الف است در مالکیت ب باشد که الف به‌طور امانی آن را در اختیار گرفته است.

امانت مالکانه: امانتی است که از طریق توافق مالک و امین به وجود می‌آید. به کسی که مال دیگری را به رسم امانت در تصرف دارد، امانت‌دار و کسی که مال را نزد او به امانت می‌گذارد، امانت‌گذار گویند.

امر آمر قانونی: آمر قانونی کسی است که به حکم قانون، صلاحیت صدور دستوری به کسی که تحت امر او است را دارد. مانند اوامری که دادستان برای تکمیل پرونده یا کشف جرم به ضابطان صادر می‌کند.

اموال بلاصاحب: اموالی است که سابقه تملک دارند اما مورد اعراض مالک واقع شده‌اند. مانند مالی که در دریا بر اثر غرق شدن کشتی به اعماق دریا می‌رود و مالک آن، از آن چشم‌پوشی می‌کند. اموال بلاصاحب با اموال مجهول‌المالک تفاوت دارند زیرا مال مجهول‌المالک سابقه تملک دارد و تنها در زمان معینی هویت مالک آن شناخته نمی‌شود.

نکات مهم وقف

مأده رضوی نژاد

نویسنده

اگر واقف وضع مخصوصی را در شخص متولی شرط کرده باشد و متولی فاقد آن وصف گردد منعزل می شود. وصف ذکر شده در این ماده در نظر واقف ملاک اساسی در تعیین او به سمت تولیت بوده به طوری که هرگاه دارای آن وصف نبود واقف او را معین نمی کرد.

بازایل شدن وصف مورد نظر واقف سمت متولی خود به خود و بدون نیاز به حکم دادگاه از بین می رود.

در وقف خاص، اگر متولی نباشد، تصدی امور موقوفه با خود موقوف علیه / علیهم است.

متولی میتواند مال موقوفه را به هر مدتی که صلاح میداند اجاره دهد و این اجاره محدود به مدت تصدی و حیات او نیست.

اگر متولی برای اداره موقوفه وکیل بگیرد خودش هم در مورد وکالت، حق اقدام دارد.

متولی مستحق اجرت است که به آن حق التولیه میگویند.

اگر واقف سهمی از منافع را برای متولی قرار داده باشد در این صورت متولی مستحق اجرت بیشتری نخواهد بود.

ماده ۸۵ در بیان این مورد است که اگر موقوف علیهم متعدد باشند و بعد از بدست آوردن عوائد موقوفه معلوم شود سهم هریک چه میزان است، موقوف علیهم میتوانند بدون وساطت متولی مقدار سهم خود را از عوائد تصرف نمایند.

متولی باید قبل از تقسیم منافع بین موقوف علیهم، هزینه تعمیر و نگهداری عین موقوفه را بردارد.

واقف میتواند تا قبل از اینکه وقف تمام نشده است هر گونه شرطی که مخالف قوانین امری نباشد را در ضمن عقد وقف قرار دهد.

فروش عین موقوفه اصولاً مجاز نیست مگر در موارد ذکر شده توسط قانونگذار (مواد ۸۸ و ۳۴۹ قانون مدنی).

بدل مال موقوفه در صورت تلف و ثمن فروش عین موقوفه، خود به خود وقف محسوب میشود.

گرفتن مهریه از خانواده شوهر

مأده رضوی نژاد

نویسنده

مهریه، یکی از حقوق مالی زنان، در عقد ازدواج است و به طور معمول، مرد، در هنگام عقد نکاح، پرداخت آن را تعهد می کند که نحوه پرداخت مهریه تعهد شده، می تواند، به صورت عندالاستطاعه یا عندالامطالبه باشد.

آیا گرفتن مهریه از مادر شوهر و پدر شوهر امکان پذیر است؟

باید گفت، بله، در شرایط بخصوصی، قانون گذار، امکان دریافت مهریه از والدین همسر را پیش بینی کرده است و آن امکان، ناظر به زمانی است که یکی از آن ها یا هر دوی والدین همسر، پرداخت مهریه زن را ضمن عقد نکاح، تعهد کرده باشند.

با این توضیح که اساساً، الزامی نیست که زوج، پرداخت مهریه را تعهد کند و هر شخص دیگری، اعم از والدین زوج، یعنی، پدر شوهر و مادر شوهر نیز می توانند، پرداخت مهریه زن را تعهد کرده و در این صورت، شخصی که دادن مهریه را بر عهده گرفته، مسئول پرداخت خواهد بود و دعوای مطالبه مهریه، باید به طرفیت او، مطرح گردد.

در صورتی که شوهر، مسئولیت پرداخت مهریه را بر عهده دارد و پدر شوهر و مادر شوهر، پرداخت مهریه را تعهد نکرده باشند و با در نظر گرفتن این فرض که شوهر، معسر از پرداخت مهر است و با ثبت دادخواست اعسار، تقاضای تقسیط مهریه را دارد، حتی اگر پدر شوهر و مادر شوهر، اموال زیادی داشته باشند، چون پرداخت مهر را تعهد نکرده اند، نمی توان، اقدام به مطالبه مهریه، از آن ها نمود.

شرایط دریافت مهریه از مادر شوهر و پدر شوهر:

شرایط بخصوصی، امکان گرفتن مهریه از پدر شوهر و مادر شوهر، وجود دارد:

۱/ اولین و مهم ترین شرط از شرایط دریافت مهریه از پدر شوهر و مادر شوهر، این است که هر یک از آن ها یا هر دوی آن ها، مسئولیت پرداخت مهریه را تعهد کرده باشند.

۲/ در صورت عندالاستطاعه بودن مهریه تعهد شده از جانب پدر شوهر و مادر شوهر، آن ها، توان مالی کافی برای پرداخت مهریه را داشته باشند.

۳/ زن، اهلیت لازم (عقل، بلوغ و رشد) و همچنین، مدارک کافی، نظیر سند نکاحیه، مدارک هویتی، حساب کاربری سامانه را برای طی کردن مراحل قانونی مطالبه مهریه داشته باشد و بتواند، هزینه دادرسی لازم برای این امر را بپردازد و یا در صورت اعسار از پرداخت، بتواند، اعسار خود را ثابت نماید.

آزمون وکالت

مهدی هاشمی، عضو هیئت مدیره کانون وکلای دادگستری هرمزگان، از ثبت نام حدود 110 هزار نفر در آزمون وکالت 1402 خبر داده است. از سویی هزینه ثبت نام در آزمون وکالت 400 هزار تومان تعیین شده است.

چه کسانی واجد شرایط اخذ پروانه وکالت بدون آزمون هستند؟

۱) کسانی که دارای ده سال متوالی یا پانزده سال متناوب سابقه خدمات قضایی بوده و لااقل پنج سال ریاست یا عضویت دادگاه داشته باشند و سلب صلاحیت قضایی از طرف دادگاه عالی انتظامی قضات نشده باشند.

۲) کسانی که دارای دانشنامه لیسانس بوده و پنج سال سابقه خدمات قضایی داشته باشند و سلب صلاحیت قضایی از طرف دادگاه عالی انتظامی از آنها نشده باشد.

۳) نمایندگان مجلس شورای اسلامی با گذراندن یک دوره کامل نمایندگی که دارای لیسانس قضایی یا گواهی پایان تحصیلات سطوح عالی از حوزه علمیه قم و ۵ سال سابقه کار قضایی در محاکم باشند.

۴) کلیه کسانی که دارای لیسانس حقوق قضایی یا گواهی پایان تحصیلات سطوح عالی از حوزه علمیه قم با حداقل ۵ سال سابقه کار متوالی یا ۱۰ سال متناوب در سمت های حقوقی در دستگاه های دولتی و وابسته به دولت و نهادهای و نهادهای مسلح باشند و بعد از اجراء این قانون با داشتن سی سال سابقه خدمت بازنشسته شوند بدون رعایت شرط سن با انجام نصف مدت مقرر کارآموزی.

افراد واجد شرایط برای اخذ پروانه وکالت بدون آزمون

آزمون وکالت

حداقل سن ثبت نام آزمون وکالت کانون وکلای دادگستری

مطابق تبصره ماده ۳۸ آیین نامه لایحه استقلال کانون وکلا مصوب ۱۴۰۰ داوطلب کارآموزی وکالت در موقع ثبت نام در آزمون باید ۲۴ سال تمام داشته باشد. اما در آزمون وکالت ۱۴۰۲ طبق توافق کانون وکلای دادگستری و قوه قضاییه این شرط معلق گردید.

چند باور غلط حقوقی

مأنده رضوی نژاد نویسنده

۱) اگر از کسی شکایت کنید و نتوانید آن را اثبات کنید، طرف مقابل اعاده‌ی حیثیت می‌کند و شما محکوم می‌شوید.

پ: این باور غلط است. دادگاه محل تظلم خواهی و رسیدگی به شکایات است. حق شما طرح شکایت و وظیفه‌ی دادگاه بررسی آن است. عدم اثبات مسئولیت کیفری برای شما نمی‌آورد. مگر در شرایط خاص

۲) پدر و مادر می‌توانند فرزند خود را از ارث محروم کنند.

پ: خیر، هیچ کس نمی‌تواند وارث خود را از ارث محروم کند. وصیت نامه‌ی متوفی نیز فقط در مورد یک سوم میراث معتبر است. تنها وارثی که مورث خود را به قتل برساند از ارث محروم می‌شود.

۳) اگر گواهینامه‌ی رانندگی نداشته باشید و بر اثر تصادف باعث مرگ کسی شوید مرتکب قتل عمد شده اید.

پ: ابتدا این طور نیست. رانندگی بدون گواهینامه تخلفی جداگانه است. اگر بدون گواهینامه باعث تصادف منجر به فوت شوید علاوه بر پرداخت دیه به حداکثر دو سال حبس محکوم می‌شوید. تصادف منجر به مرگ حتی اگر گواهینامه داشته باشید هم علاوه بر دیه بین ۶ ماه تا دو سال بسته به تشخیص قاضی زندان در پی خواهد داشت.

۴) دیه‌ی ماه‌های حرام دو برابر است.

پ: این شایعه هم صحت ندارد. در ماه‌های حرام دیه فقط یک سوم بیشتر از سایر ماه‌هاست. ماه‌های حرام عبارتند از: ذی القعدة، ذی الحجه، محرم و رجب. ماه صفر هم برخلاف باور غلط عمومی عده‌ی زیادی از مردم ماه حرام نیست

۵) حضانت فرزند همیشه با پدر است.

پ: خیر. اول این که تا هفت سالگی اولویت حضانت فرزند با مادر است. بعد از آن هم در صورتی که پدر صلاحیت نگهداری از فرزند نداشته باشد، حضانت آن هابه مادر سپرده خواهد شد. ضمن این که صلاح فرزند هم در نظر در سپردن حضانت در نظر گرفته می‌شود.

استثنائات وارد بر اصل صلاحیت

مأنده رضوی نژاد نویسنده

استثنائات وارد بر اصل صلاحیت دادگاه محل اقامت خوانده:

۱. دعوای مربوط به اموال غیر منقول (۱۲ ادم)
۲. دعوای راجع به ترکه‌ی متوفای (۲۰ ادم)
۳. دعوای مربوط به شرکتها (۲۲ ادم)
۴. دعوای توقف (ورشکستگی) (۲۱ ادم)
۵. دعوای اعسار (۲۴ ادم)
۶. دعوای خسارت (معمولا ضمن دعوای اصلی قابل مطالبه است)
۷. دعوای طاری (۱۷ ادم)
۸. اختلافات ناشی از اجمال یا ابهام احکام (۲۷ قانون اجرای احکام)
۹. اختلافات ناشی از اجرای احکام (۲۶ قانون اجرای احکام)
۱۰. دعوای ابطال دستور اجرای سند لازم الاجرا (ماده ۲ قانون اصلاح بعضی از مواد قانون ثبت و دفاتر اسناد رسمی)
۱۱. دعوای راجع به ثبت احوال (ماده قانون ثبت احوال)
۱۲. درخواست دادرسی فوری (۳۱۱ ادم)
۱۳. درخواست تامین دلیل (۱۴ ق ادم)
۱۴. دادگاه‌های انتخابی

الف/ دعوای بازرگانی و دعوای منقول ناشی از قرارداد
ب/ دعوای ناشی از تعهدات شرکت در مقابل اشخاص خارج از شرکت
ج/ تعدد خواندگان
د/ تعدد اموال غیر منقول

پیام حقوقی

شماره ۹

خرداد ۱۴۰۲

موارد ابلاغ قانونی

مأنده رضوی نژاد

نویسنده

1. خودداري طرف از دریافت اوراق:

در این صورت مأمور مراتب را در برگ ابلاغنامه قید کرده، اوراق را به دفتر دادگاه عودت می‌دهد.

2. ابلاغ به فردي از بستگان مخاطب:

اگر مأمور مخاطب اوراق را در نشانی تعیین شده پیدا نکند، اوراق به یکی از بستگان یا خادمان موجود در محل تحویل می‌گردد.

3. ابلاغ با خودداري یا غیبت مخاطب یا بستگان:

مطابق ماده 70 قانون آئین دادرسی مدنی در چنین مواردی، مأمور ابلاغ این موضوع را در نسخ اخطاریه قید نموده نسخه دوم را به نشانی تعیین شده الصاق می‌نماید.

4. ابلاغ به اشخاص مقیم خارج از کشور: که بوسیله مأموران کنسولی یا سیاسی

ایران انجام می‌شود و در غیر این صورت، وزارت امور خارجه به هر طریق ممکن این وظیفه را انجام می‌دهد. (ماده 71 قانون آئین دادرسی مدنی).

5. ابلاغ به خواندگان غیر محصور:

در دعاوی راجع به اهالی معین اعم از روستا، شهر یا بخشی از کلان شهرها علاوه بر یک نوبت آگهی در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار، یک نسخه از دادخواست به شخص یا اشخاصی که خواهان آنها را معارض خود معرفی می‌کند ابلاغ می‌شود.

6. ابلاغ به ادارات دولتی و عمومی:

در این صورت اوراق اخطاریه به رئیس دفتر یا قائم مقام او ابلاغ می‌شود.

7. ابلاغ به اشخاص حقوقی (غیر دولتی): دادخواست و ضامات آن به مدیر یا قائم مقام و یا دارنده حق امضاء و در غیر این صورت به مسئول دفتر مؤسسه ابلاغ

خواهد شد.

8. ابلاغ خارج از حوزه دادگاه:

اگر خواننده در حوزه دادگاه دیگری باشد ابلاغ توسط دفتر دادگاه به هر وسیله ممکن انجام می‌گیرد و اگر در محل اقامت خواننده دادگاهی نباشد توسط مأمورین انتظامی یا بخشداری یا شورایی اسلامی محل و یا پست صورت می‌گیرد. 9. ابلاغ با مجهول بودن آدرس خواننده:

اگر نشانی خواننده مجهول باشد بنا به درخواست خواهان و دستور دادگاه مفاد دادخواست یک بار در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار آگهی میشود.

تاریخ انتشار آگهی تا جلسه رسیدگی نباید کمتر از یک ماه باشد. اگر نشانی داده شده توسط خواهان اشتباه باشد، اوراق به خواهان اعاده میشود تا او در مدت قانونی 10 روز نشانی خواننده را اصلاح کند و الا قرار رد دادخواست توسط مدیر دفتر صادر می‌شود مگر اینکه خواهان، خواستار ابلاغ دادخواست بوسیله نشر آگهی شود

ضامن می تواند پول خود را پس بگیرد؟

مأنده رضوی نژاد

نویسنده

چگونه ضامن می تواند پولی که پرداخت کرده را پس بگیرد؟

در بحث ضم ذمه به ذمه که نوعی از ضمانت است طلبکار برای گرفتن طلب خویش حق مراجعه به ضامن و خود شخص را دارد. شخصی که ضامن است چه ضامن اول باشد، چه ضامن دوم نسبت به پرداخت کل مبلغ بدهی مسئولیت دارد، برای مثال درمورد بازپرداخت تسهیلات بانکی بانک برای گرفتن طلب خود می تواند به هرکدام از ضامن ها یا طلب کار اصلی مراجعه کند، اما معمولاً مراجعه به ضامن زمانی اتفاق می افتد که طلبکار اصلی دینش را نپردازد.

حال در فرضی که طلبکار بدهی خود را پرداخت نکرده و ضامن مجبور به تصفیه بدهی شده باشد حقوقی برای ضامن مطرح می شود و ضامن می تواند پس از پرداخت بدهی به طرفیت طلبکار اصلی که از او ضمانت کرده است، دادخواستی تنظیم کرده و مبلغ پرداخت شده را از او پس بگیرد. این دعوا باید با عنوان مطالبه طلب اقامه شود، مبالغ زیر ۲۰ میلیون تومان در صلاحیت شورای حل اختلاف و دعاوی مربوط به وجوه بالاتر در صلاحیت دادگاه حقوقی است.

با توجه به این که هر کدام از ضامن ها به موجب عقد ضمان و ماهیت آن به تنهایی مسئولیت پرداخت کل بدهی را برعهده گرفتند حقی نسبت به شکایت از یکدیگر ندارند یعنی ضامن اول که مجبور به پرداخت بدهی شده است نمی تواند ضامن دوم را ملزم به پرداخت نصفی از بدهی و ... کرده یا بگوید با وجود ضامن دیگر من مبلغ بدهی را نمی پردازم.

تأثیر خلاصه نویسی در آزمون های حقوقی

مأنده رضوی نژاد

نویسنده

خلاصه نویسی نقش بسیار مهمی در قبولی آزمون دانه و اگر خلاصه نویسی یا برداشت نکات مهم را انجام ندهید ماه آخر به دلیل عدم تسلط برمباحث با اشتباه پاسخ دادن به تست ها روبرو خواهید شد و در نتیجه عدم قبولی.

خلاصه نویسی به شما کمک می کند تا بتوانید مطالب رو بهتر یاد بگیرید و برای شما موضوع مورد نظرتون که خلاصه نویسی کردید جا بیفته و مثل یک نقشه راه بهتون کمک می کند

باعث مرور سریع مطالب مهم میشه براتون و دیگر نیاز نیست کتاب را مرور کنید

زمانی که خلاصه نویسی می کنید به یاد داشته باشید اونقدر مفصل ننویسید که اندازه متن کتاب بشه سعی کنید کوتاه و مفید و مختصر بنویسید درواقع موضوع و چارچوب موضوع مورد نظرتان را یادداشت برداری کنید

چه کتاب های نیاز به خلاصه نویسی ندارند؟ کتاب های که به سبک نکته ای نگارش شده اند نیاز به خلاصه نویسی ندارند مثل شرح جامع دکتربیات ، شرح دکترین بنده، نکته های دکتر خالقی یا جزای احمدغفوری

اگر کتاب شما از این دسته باشد فقط باید نکات غیر مهم را حذف و باقی را مرور نمایید و نکات ریز را در برگ های جداگانه یادداشت کنید.

چه کتاب های نیاز به خلاصه نویسی دارند؟ کتاب های که به سبک موضوعی نگارش شده اند؛ مثل کتب دکتر توکلی، دکتر شمس و یا کتب دکتر میرمحمدصادقی.

پیام حقوقی

شماره ۹

خرداد ۱۴۰۲

لغو آزادی مشروط

نویسنده: مائده رضوی نژاد

انواع صلاحیت کیفری

نویسنده: مائده رضوی نژاد

دادگاه صادرکننده حکم آزادی مشروط مکلف است دستور ها و محدودیت‌هایی که محکوم علیه در دوره آزمایشی متعهد به اجرا و رعایت آنها است در متن حکم قید و ضمن آن به محکوم علیه تفهیم کند. (ماده ۶۰ ق.م.ا)

که هرگاه از دستورهای دادگاه پیروی نکند، برای بار اول یک تا دو سال به مدت آزادی مشروط وی افزوده می شود.

(ماده ۶۱ قانون مجازات اسلامی) و یا اگر چنانچه مرتکب جرم جدیدی شود افزون بر مجازات جرم جدید بقیه محکومیت وی به حکم دادگاه صادرکننده حکم به مرحله اجرا در می آید.

بدیهی است که مدتی که محکوم علیه آزاد بوده جزء مدت محکومیت او محسوب نمی شود.

به بیان دیگر: در صورت تخلف از دستورات در مدت آزادی مشروط: بار اول: ۱ تا ۲ سال به آزادی مشروط مقرر در حکم افزوده می شود. بار دوم: آزادی مشروط لغو و مدت باقیمانده مجازات اجرا می شود.

نکته: صدور حکم قطعی به ارتکاب جرم جدید حد، قصاص، جنایت عمدی موجب دیه، تعزیر درجه ۱ تا ۷ عمدی، آزادی مشروط لغو و طبق مقررات تکرار جرم، هر دو مجازات اجرا می شود.

نکته: بالغو آزادی مشروط، مرور زمان اجرای مجازات از تاریخ لغو حکم آزادی مشروط شروع می شود.

اگر در مدت آزادی مشروط دستورهای دادگاه را انجام دهد: آزادی او قطعی می شود، اما این امر تاثیری در مجازات تبعی ندارد و مرتکب در مدت اجرای حبس و همچنین در مدت آزادی مشروط از حقوق اجتماعی خود محروم است.

مدت مجازات تبعی از زمان اتمام مدت آزادی مشروط آغاز می شود. (تبصره ۳ ماده ۲۵ ق.م.ا)

انواع صلاحیت کیفری (مواد سه تا نه جزای عمومی) اصل صلاحیت سرزمینی قوانین کیفری؛ مستند این اصل مواد سه و چهار ق.م.ا هست

این اصل به زبان عامیانه می‌خواهد بگوید؛ جرمی که در قلمرو حاکمیتی یک دولت رخ داده بر سایر دولت‌ها مقدم هست.

مثال: تبعه ایرانی در چند هفته پیش وارد سفارت کشور آذربایجان شد. منجر به قتل و جرح شد. دولت ایران صالح به رسیدگی هست.

چرا؟ چون جنایت در خاک و قلمرو کشور ایران رخ داده. درسته داخل سفارت بوده. ولی طبق کنوانسیون وین نمایندگان سیاسی و کنسولی مصونیت دارند نه فرد مهاجم.

اصل صلاحیت سرزمینی با اصل صلاحیت سرزمینی شناور نبایست خلط کرد.

اصل صلاحیت سرزمینی شناور؛ شامل کشتی‌ها و هواپیماها متعلق به کشور دیگر ولی تحت اجاره دولت ایران هست و با پرچم جمهوری اسلامی تردد می کنند.

اصل صلاحیت سرزمینی دارای استثنائاتی هست:

۱- جرائم نمایندگان سیاسی و کنسولی و ماموران ماموریت‌های موقتی مخصوص

۲- جرایم ارتكابی در کشتی‌های خارجی بین کشتی‌های جنگی و غیر جنگی تفاوت هست. رسیدگی به جرائم داخل کشتی‌های جنگی در هر حال بر عهده دولت صاحب پرچم هست. مراجع داخلی حق مداخله ندارند.

۳- جرائم ارتكابی داخل هواپیما رسیدگی به جرائم ارتكابی در هواپیما بر عهده دولتی است که هواپیما در آنجا به ثبت رسیده است. مراجع داخلی در مورد هواپیماهای جنگی که با اجازه دولت ایران وارد قلمرو شده اند حق مداخله ندارند.

بررسی ماده ۴ ق.م.ا ۹۲۱

اجرای اصل صلاحیت سرزمینی مستلزم تحقق تمام اجزای جرم در قلمرو حاکمیت ایران نیست. همین که:

بخشی از جرم، نتیجه جرم

در قلمرو دولت ایران باشد؛ در حکم جرم ارتكابی در ایران هست.